

Тези
науково-дослідницької роботи
на тему «Інтелектуальний потенціал України: проблеми зайнятості
населення та шляхи їх подолання».

Автор: Вайман Анна Григорівна, учениця 11-Б класу Комсомольського НВК ім. Л.І.Бугаєвської

Науковий керівник: Богданова-Портяна Марина Володимирівна, вчитель економіки I категорії Комсомольського НВК ім.Л.І.Бугаєвської

Інтелектуальний потенціал суспільства – це сукупність творчих здібностей індивідів та їх освітньо-кваліфікаційний рівень, які дають змогу, використовуючи уречевлені (зматеріалізовані) знаряддя, засвоювати набуті та творити нові знання для ефективного соціально-економічного розвитку країни.

У складі інтелектуального потенціалу виокремлюються його уречевлені та неуречевлені форми. На формування інтелектуального потенціалу суспільства впливають три групи чинників – природні, економічні – макроекономічні і мікроекономічні та інституційні.

Погляди економістів на роль інтелектуальної діяльності людини в економічному розвитку змінювалися. Новий напрям розвитку теорії інтелектуального потенціалу запропонували представники теорії “людського капіталу”, які розглядають останній як найважливіше джерело економічного поступу.

Перехід до ринкових перетворень призвів до того, що одні з особливостей попереднього деморозвитку значною мірою втратили свою значущість, тоді як інші набули більш різкого прояву. Так, зона найбільшої депопуляції поширилась з центральних, аграрних областей на промислово розвинений південний схід, а на зміну маятниковій трудовій міграції прийшов виїзд частини працездатних громадян за кордон. Постаріння населення сприяло надмірному зростанню частки населення (близько 30%), вилученої з активної економічної діяльності. Складність і неоднозначність соціально-економічної ситуації за умов економічної кризи сприяє зростанню обсягів реальної та потенційної трудової міграції серед елітарних в інтелектуальному відношенні верств населення країни та її регіонів.

Вибір країною інноваційної моделі розвитку вимагає вдосконалення соціально-економічного та мотиваційного механізму управління зайнятістю фахівців з вищою освітою. Основою цього механізму повинна стати концепція людського капіталу, що вимагає впровадження системи неперервної освіти, формування принципово нових форм навчання дорослих, узгодження функціонування ВЗО, науково-дослідних установ та господарських структур.

Удосконалення організаційно-правового механізму раціоналізації зайнятості спеціалістів пов'язане з необхідністю ухвали нового Трудового кодексу, відповідного світовим стандартам, коригування Закону України "Про зайнятість населення", інших законодавчих актів. Покращення всієї інфраструктури ринку праці передбачає впровадження в діяльності служби зайнятості єдиної технології обслуговування незайнятого населення, створення ресурсно-інформаційних центрів на місцях, узгодження діяльності приватних бірж праці з правовим полем держави що сприятиме посиленню економічної активності, забезпеченню якості та конкурентоспроможності робочої сили, усуненню наявних бар'єрів у плані відтворення і використання інтелектуального потенціалу України.